

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények külföldök
Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen külföldök.
Kéziratok nem adnak vissza.

KÖZÉRDÉK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér eora 15 kr.

Millenium.

(B.) Ugy van tervezve, hogy 1895-ben ünnepli meg a magyar nemzet a honfoglalás ezredéves jubileumát. A kormány benyújtotta az ünnepélyességek programjának egyik legérdekesebb pontját a Budapesten szervezendő országos kiállításról szóló törvényjavaslattal. Őszintén szólva egy világiállítás terve jobban tetszett nekünk is, mint tetszett nagyon soknak, kik az ipar, kereskedelem, művészet s mert sok pénz kell a vállalatához: tehát a pénzügyek terén is nyomatékos befolyással bírnak. Hízogott volna a nemzeti büszkeségnek is felhívni a világ összes művelt népeit, hogy vegyenek részt a magyar állam nagy ünnepében s a világiállításoknak céljához és feladatához képest az egész emberi nem fejlődésének magas színvonaláról itt nyujtsanak újabb tanúságot s itt kössenek ismét frigyat a kölesönös béke és szeretet áldásos munkáira. Miután azonban azon érv győzött, hogy az ezredéves jubileumon mindent csak saját erőnkől s csak a magunkét mutassuk fel, teljes igyekezettel rajta kell lennünk, hogy hatalmas és erős legyen a béke munkájának nyilvánulása, méltó ahoz a küzdelemhez, mely elűdta foglalni s évezredek át megtudta tartani a Duna Tisza mentét és Erdély bérceit nemzetünknek.

Alig négy év van a készületre. Ez alatt sokat lehet és kell tenni, Sok rom maradt még a multból, ha gátolja a haladást — el kell takarítani; ha méltó a tiszteletre a hozzá kötött nagy emlékeknél fogva: méltóan kell megőrizni és megvédeni a jövőnek. Sok hiányzik még fejlődésünk biztosításához: mindazt lehetőleg meg kell szerezni, meg kell teremtenünk. Régi épületeinket és régi intézményeinket, ha megfelelnek viszonya-

inknak, tartsuk meg s pusztán csak újítási viszke-
tegből ne dobjuk el, kivált ha hű kifejezői nemzeti
sajátosságainknak és jó szokásainknak. Így is marad
az országnak, a törvényhatóságoknak és a városok-
nak bőséges tenni valója.

Hogy mit tegyenek a törvényhatóságok és
városaink? különösen mit tegyen Alsófehérvár-
megye és nagy történelmi multtal és szép hivatás-
sal bíró városai? e bizony nagy kérdés, a melynek
megoldása nagy részben pénzkérdésben fordul
meg. Gyulafehérvár szabad kir. város legelőbb
gondolt erre s már megkezdte munkáját: meg-
iratta fényes multjának történetét s külsőleg is
igyekezik a fejlődés iránti törekvést kimutatni ere-
jéhez mérten. Nem is kívánunk mi erőt felül ha-
ladó dolgot, csak azt, a mi lehető, de ezt azután
meg kell mielőbb jól gondolni és mihamarább
végrehajtani.

Ugy véljük, hogy a törvényhatósági
közgyűlés küldjön ki még a folyó
évben egy bizottságot, mely a mil-
leniumra tervezeteket készítsen. Küld-
jön ki mind a négy városunk köz-
gyűlése is bizottságot hasonló fel-
adattal. E bizottságok működése részint a helyi,
részint törvényhatósági, részint országos jellegű
feladatok mikénti megoldására terjedne ki. A mi
helyi érdekű teendők lennének azt elvégzik saját
körükben, saját erejükre támaszkodva; a mi pedig
az egész törvényhatóságot érdekli, vagy éppen
országos feladat megoldásához való hozzájárulást,
kiván azt egy közös nagy bizottság oldani meg.
E nagy bizottság bevonná munkássága körébe az
összes egyleteket, pénzintézeteket, társulatokat,
működésre, támogatásra hívna fel mindenkit, a ki
a magyar haza ezen nagy ünnepe iránt érdek-

lődni kész, csak is így lehet nagy eredményeket
elérni.

*Felkérjük vármegyénk derék fiait, lapunk ol-
vasóit és megyebeli laptársainkat: foglalkozzanak
a millenium megünneplése eszméjével mennél
behatóbban. Felkérjük mindazokat, a kik már
gondolkoztak e tárgy felől, nyilatkozzanak és kö-
zöljék terveiket, a legnagyobb készséggel állunk
rendelkezésükre, s örömmel nyitjuk meg lapunk
hasábjait a nem csak érdekes, de szükséges esz-
mecserére.*

Kárpát-egyleti értekezlet.

Az imént lezajlott okt. 28-adika az igen tisztelt
megyei bizottsági tag urakra nézve nem tartozott azon las-
son telő napok közé, melyeket nehezen lehet lemorzsolni.
Délutáni 10 órától délutáni 2 óráig tartalmas tárgyo-
rozat kellemesen tarkázva éles hangú vitákkal, azután a
vitázó felek semleges találkozó helye s kellemes nyugvó
pont a fényes főispáni asztal izletes ételleivel, tüzes borai-
val s szivrazó pohárköszöntőivel, melyek közül az utóbbira
szorultak már csak nehezen tudnak megbirkózni a hosz-
szu asztalok északearki kinyúlásain elhelyezkedett ven-
dégek leküzdhetetlen s előki esengettyével is alig fé-
kezhető társalgási ösztönével.

És hogy a délutánok az esti szörkülettel le-
kező szaka se maradjon felhasználálatlanul, kedves alis-
pánunk hívogató pilantásai eszünkbe juttatják, hogy még
valami Kárpát egyleti gyűlést kell még ma végig csinál-
nunk.

Azokban ne zúgólódjunk a sors ellen, úgy is csak
ötön-haton leszünk s így hamarosan átesünk a mag-
beszélai valókon.

De ime mily hiru minden emberi számítás, a zöld
asztalérdeklődő bizottsági tagok nagy száma üli körül, s
oly érdekes eszmecseré indul meg, hogy szinte sajnál-
juk: mikor vége szakad.

Csató alispán, ki az országos kárpát egylettelől azon

TÁRCA.

Abrudbánya és Zalatna szomorú napjai
1848 és 1849-ben.

Töredék feljegyzések.

(Folytatás.)

Az 1848-ik év március hó 1-én Szöcs Sándor tanu-
lótársammal a kolozsvári unit. kollegiumban növénytan
előadásra mentem a reform. kollégiumba. A hogy ki-
léptünk az utcájtól, az utca tulsó soránál már intett fel-
lének Ajtai Sámuel aranyműves.

Ajtainak az volt a természeti tulajdonsága, hogy
reggel 4 órakor már nyakába vette az utcákat s minden
hírt felszedezett, viradat után pedig a felszedett híreket
ismerőseikhez elhordta.

A fontos hír, mit velünk közölni akart az vala, hogy
február 28-án Franciaországban kitört a forradalom s mi
is el lehetünk készülve arra, hogy a szele hozzánk is
el hat.

Mi valánk az elsők, kiktől a reformatus tanuók e
hírt meghallák, de mi vittük az unitárius kollégiumba-
is, a hol még azon este az olvasó könyvtárba gyűlés tar-
tatott s jövendő magunktartása fölött értekezések folytak.

Az unitárius tanuló fiatalok részére megválasztott
vezetőnek (szükség esetére) Szöcs Márton. A reformatu-
sokat vezette gr. Bethlen Miklós, ki később Bolnai név
alatt a szinpadon is szerencsét próbált. A katolikus if-
juság vezetője volt gr. Lázár Kálmán.

Ajtai jövendölése beteljesedett. Egy pár nap alatt
már a mánások is kezdték mozogni, gyűlést tartván.

gr. Bethlen Jánosnál; látva az iskola igazgatóság a fia-
talság felbuzdulását cölszerűnek tartotta a lehetőleg fé-
kezni annak tulesapogó hevét. A módoszatok megbeszé-
lése céljából igazgatósági gyűlés tartott, a hol egyik
tanár azt indítványozta, hogy a fiatalok tartassék vissza
a mozgalomtól s a végett zárasaanak be a kapuk annak
idejében; de felvetvén Mikó Lőrincz azon kérdést,
vajon tudnának-e bár vasból olyan kaput készíteni, mit
a fiatalok össze ne rontson, ha kedve támad kitörni ez
iskolából; az indítvány elvetették és Brassai Sámuel bi-
zottság meg, hogy a fiatalokat beszéddel csitítsa a lehe-
tőleg.

Brassai megbízatásának ugy fel-elt meg, hogy elő-
adván részletesen azt, a mi készülő félben van, lehetők
mondá a vihar kitörését s fellejtvén azt, miszerint Er-
délyben tulnyomó a nyers erő; megkérte a fiatalokat
hogy vegyen részt a mozgalomban, ne úgy, mint kezde-
ményező, hanem inkább, mint a rend fentartója.

Mily állást foglalt el a fiatalok a kolozsvári városi
tanács gyűlésén a kormányzóhoz beadott petitio ányuj-
tása alkalmával azt az eddig megjelent történelmi mű-
vekben meglehet látni.

A lehető zavarok kitörésének megakadályozása te-
kintetéből a városi tanács szükségesnek látta az éjjeli
őrködést; őrtanyául a város házának földszint fekvő ne-
hány szobáját jelölvén ki,

Az első éjjeli őrségen volt mind a három főisko-
lából hat hat fiatal. köztük én is. Képvisele volt a fő-
uri rend (köztük gr. Bethlen Gergely és gr. Teleky Sán-
dor) továbbá a polgárság, kik közül magavisletével (nagy
szájával) kitünt Bárdosi nevű könyvkötő. Mind a mágnási
kar mind a polgárság magának akarta hódítani a tanu-
lói ifjuságot, jól tartván őket étellel, itallal és szóval,
azonban a fiatalok nagyobb része a polgársághoz hu-
zódtott.

1848. tavaszán ápril havában abrudbányai ügyvéd
Buttyán János be volt szólítva Kolozsvárra titkos érte-
kezletre, mely értekezleten ugyszolva főszerepet Buttyán,
Nicas, Boheczol Sándor vitték, ekkor határoztak az oláhok
jövendőbeli magoktartása felett.

Bárha egy kicsit gondtal is elhatároztam magamat,
hogy Buttyán társaságában jöjök haza az Aranyos mal-
lett. Mint minden fiatal emberben, bennem is meg volt
az a hit, hogy saját meggyőződésemet képes leszek uti
társamra rátkélni; azonban csakhamar meg kellett
győződnöm a felől, egy pár fél füllel halott szavából hogy
ravasz, kitanult és makacs emberrel lenne dolgom, azért
csakhamar felhagytam apostolkodásommal,

Egy nevezetes tapasztalatot tettem ezen utazás alatt,
azt tudnillik, hogy a két vallás felekezeti románok kö-
zött nincs egyetértés, ugyanis egyik a másiknál magát
előbbrevalónak tartja.

A következő vasárnap kimentem én is gyakorlatra
a nemzetőrökkel a ezárinába, egyszer megérkezett oda
Buttyán is s a helyett a mint vártuk volna, hogy maga
is nemzetőr lévén a sorokközé lépjen, kiszólit egy pár
oláh nemzetőrt, kiket néhány szót váltva, nem telt el egy
negyedóra és Karaj Dumitru s porkolábot, Kolozsa Pot-
ruczot és Moldován Juonuczot (kiknek magyar nejük volt)
kivéve az egész oláhság kilépett a nemzetőri kötelékből.
Képzeltetni, hogy-e váratlan felépése Buttyának aggo-
dalmat szült, annál inkább, mert már ez időben vilá-
gos jelei mutatkoztak a szászok ellenkezésének Erdélynek
Magyarországgal való eggyesülésében.

Ezen idő tájban találtatott állítólag „egy becsületes
szász” aláírásával elátozott levél a nagyenyedi főiskola folyo-
sojában, melyben a forradalom lefolyása körül jövendő maga-
tartását a szászoknak oláhoknak és a császári katonáknak
szemben a magyarsággal, mint már a szászok által meg-
állapított terv nyilvánosságra van hozva.

megbizást vette, hogy megyénk területén a fiók egyletek szervezését indítsa meg, kedélyes szívar szó mellett röviden vázolja, hogy az országos kárpát egylet feladatát töltsék ki hazánk természeti szépségeiben oly gazdag pontjainak felkutatását, ezeknek és nagy hatású fürdőinek s ásványvizeinek megismertetését, s hozzá férhetővé tételét, hogy ekkor hozzánk is úgy özönöljenek az utazni szerető külföldiek, mint jelenleg Svájcba, évenként több millió forinttal élénkítve és táplálva a pénzürgalmat.

A kárpát egylet ezen nagy közgazdasági fontosságú feladatát s támogatását reméli s elvárja minden hazafitól s különösen számít az országos egylet alakítandó fiókegyletek hathatós közreműködésére.

Indítványozza tehát, hogy alakuljon Alsófehérvármegye területén Nagy-Enyed, Gyulafehérvár és Abrudbánya vidékének bevonásával egy erős fiók egylet. Az értekezlet többek támogatásának hatására a közreműködésére fogadják el az indítványt s különösen szép és követésre méltó példával ment elől Zeyk Gábor, ki a központi országos egylet részére 30 frtot, a megalkotandó fiók egylet részére 70 frtot ajánl fel és fizet le elnök kezébe, továbbá Boér Béla Abrudbánya polgármestere ki az első évben 60 forint lefizetésére kötelezi magát és Abrudbányára hívta meg a fiók egyletet. Az évi tagsági díj 6 évi kötelezettséggel csupán évi 1 frtban lett megállapítva, hogy minél többen, ha lehet ezeken sorakozzanak a kitűzött lobogó alá s választott munkával lássanak a szép feladat megvalósításához.

Elnöklő alispán mellé buzgó férfiakból álló, szervező bizottság alakult, mely a f. évi decemberben megtartandó megyei gyűlés alkalmával készalapszabály tervezett és a kidolgozott munka-programmot fog az alakuló közgyűlés elé terjesztetni.

A legszebb egyetértéssel lefolyt tanácskozás elnöklő alispán lelkes éljenzésével végződött, s az egyleti tagok azon meggyőződéssel távoztak, hogy jó ügy apostolai vá szegődtek.

Egy jelenvölt.

Az alsófehérmegyei orvos-gyógy-szerész-egylet.

Október hó 5-én tartott közgyűlést dr. Magyarai Károly rövid üdvözlő beszéddel megnyitván, felhívta könyvtárnokot, pénztárnokot és titkárát jelentéseik megvételére.

Dr. Winkler A. könyvtárnok jelenti, hogy az egylet könyvtára mult közgyűlés által megállapított könyvek vásárlása által gyarapodott oly művek által, melyek első részei már az elmúlt esztendőben megváltak rendelkezésre.

Kovács József pénztárnok számadása rendben találtatván, a felmentés megadatott.

A számadásból az tűnő ki, hogy a folyó évi tagdíjat csak hét tag fizette le, elhatározatott, hogy mint az más egyletnél szokásban van, nyugtak állíttassanak ki a

E levél másolatja mihozzánk is el került s azt egy népgyűlés alkalmával felolvasták és megmagyarázták az oláhoknak. (Verespatakon e levél magyarázója a későbbi híre vergődött gör. kath. pap Bálint Simon volt.)

A magyarság nem elégedett meg azzal, hogy-e levél Abrudbányán és Verespatakon felolvastatott és megmagyaráztatott; hanem egyesek megvetve az abból következő veszedelmet, a falvakra is ki jártak és egyes ismerőseiket a helyes utra igyekeztek téríteni.

Fegyverések.

1. Butteanu (Buityán) János állítólag kövár vidéki születésű, ki iskolai egyrészt Magyarországon, más részét meg Oroszországban végezte, egy néhány polgár, különösen gör. kath. esperes Tobiás Sándor (Amos) hívására Abrudbányára jött, s itt a magyar ügyvédi kar ellen-súlyozása tekintetéből ügyvédi irodát nyitott.

2. A nemzeti őrseregben mindvégig meg maradt három oláh, nevék álljon itt emlékeztetnek okáért. Ezek valának Koraj Dumitru kiszogált katona és tőmlőcőr, Koloza Petruca mészáros és Moldován Juonucz bánya-munkás.

3. habár — látszólag — a vezérek nem raboltak, a rablott portékák legnagyobb, legértékesebb része mégis hozzájuk vándorolt, mert kerülfuton kikutatva a kincseket, azt jogtalan birtokosaiktól erővel elvették. — Junku, Buityán, Bálint és Dobra kincsei.

(Folyt. köv.)

tagdíjakról és azok a helybéli tagoknak szétküldésének a vidéki tagok pedig levelező lapon hívassanak fel tagdíjaik beküldésére, mielőtt a posta költséggel terhelt postai megbízások január havában szétküldetnének.

A jövő évi tagdíjak leszállítottak t. i. a helybelieké 5 frtra, a vidékieké 3 frtra, 6 és 4 frtolt.

A költségvetés megállapítása után, dr. Farnos Árpád terjesztette elő titkári jelentését és mutatta be a köz és szakülésekről vezetett pontos és tiszta jegyzőkönyveket.

A titkári jelentés szerint az egylet működése nem volt eredménytelen, a mennyiben valamennyi negyedévi szakülés megtartott és azon szakezerű előadásokban ismertett az orvos tudomány egy s más kérdése. Nevezetesen 6 előadást 19 előadást tartott, úgy mint:

1. Dr. Boér Jenő beteg mutatót be.

2. Dr. Bocz József a Kochin alkalmazását ismertette.

3. Dr. Farnos Árpád a Kochin határozás és Nagyenyed város közegészségi viszonyról értekezett.

5. Dr. Magyarai Károly Alsófehérmegye városainak közegészségi statisztikáját ismertette.

6. Dr. Nagy Károly értekezett a roncsoló toroklob elleni óvmodokról.

7—10. Dr. Winkler Albert érkezett a gümő és orbáné közti viszonyról, a többszörös orbancezások kéréséről, a tuberculózis hatásáról, övrendszabályokat terjesztett elő 9 gyakoribb fertőző betegség ellen. — Hangsúlyoztatott annak kívánatosága, hogy a gyógyszerészet köréből is tudományos értekezések tartatnának.

A közgyűlésről szóló értesítés a Közérdek, Gyulafehérvár és Abrudbánya című lapokba valamint az Orvosi Hetilapba megküldetni határozatván, folytatólag szakülés tartatott, melyen dr. Winkler Albert megkezdte dr. Váradi irodalmi működésének ismertetését egy népszerű szemészeti munkával, mely ismertetést a január hó 1-ső héttől tartandó szakülésen fogja folytatni dr. Váradinak a Védhímlő oltásról írt könyvével.

Dicsőség temploma.

Itta: Zarándy A. Gáspár.

I.

Minden ut Rómába, akarom mondani a szabadságharc emlékeinek kiállításába vezet. A vigadó körül az összes utcák néppel tele, mely négy kapu át tölül az épületbe, ellepi annak minden folyosóját, megrakja rogyásig a nagy lépcsőt és előzötti a kiállítás termeit. A társadalom minden osztálya képviselve van e látogatók tömegében. A főváros lakói és a vidékiek egyenlő áhítattal keresik fel a hazaszeretet csarnokává vált vigadót. A polgár és katona egyaránt megtalálja ott érdeklődésének tárgyát. S a kiállítás kitűnő rendezése, az eszme életrevalóságára vall azon körülmény, hogy ma a főrendiházat holnap egy ezred tisztikart, most Erdély társadalmának kitűnősegeit, majd Pozsony megye előkelőit, egyszer a miskolci vonal máskor a kanizsai irány utasait ismeri fel a figyelmes szemlélő a termekben hullámzó közönség közt szétszórva. Mintha Budapest összes ismert alakjai állandóan a vigadóban tanyáznának! Mintha a vidékieknek nem is lenne sürgősb teendője, mint a ki itt van Budapesten, egyenest a kiállításba sietni!

Nem hiszük, hogy a kiállítás óriási sikere a belépti díj csekélységének eredménye, bárha be kell vallanunk, hogy tudunkkal ez az első eset ilyenem vállalat, a melynek ajtai 40 krért nyílnak meg a közönség előtt.

Fővárosit és vidéket egyaránt a köteleesség viszi a kiállításba, mert minden magyarnak, a ki Budapesten tartozkodik, ha a fővárost meglátogatja, legszentebb kötelessége elzárándokolni azon termekbe, melyeket e nemzet nagyjainak emléktárgyai, a honszeretet, a dicsőség felségs templomává avattak.

Beléptünk a templomba és a hit tölti el szívünket. Eltűnik a jelen sivársága, a mai élet mostohaságának, kieltenségeknek és küzdelmeinek képe lassankint elhalványodik, majd egészen elenyészik emlékezetünkben. Minden egyes gondolatunk imává alakul át, keblünk oltárán a honszeretett izzó parázsa lángra lobban és visszhangra két szívünkben a költőnek azon kritikája, mely fölött b. Jeszenák János arcepe áll örök ékességül s melyben Jeszenákkal együtt annyi dicső, annyi nagy, annyi igaz hazafi méltó részes:

Szerette hazáját szívvel, szóval, tettel,
Védte szabadságát híven, becsülettel,
Áldozott, szenvedett, jutalmát nem kérte
S nem küzdhetve többé, vérpadon halt érte.

Mindjárt a bemenetnél Kernnek egykoru önrájzai ragadják meg figyelmünket, melyek az 1848—49 évi magyar képviselőház tagjait ábrázolják. E rajzokról készültek a szereplő egyének könyvanyaga arcképei s azért mint eredetiek kiváló becsesnek bírnak. Mellettük a szabadságharc kormányfőúrának olaj-festésű arcképe, továbbá színes könyvanyagaiban, vagy fekete nyomásban az akkor harcolt seregek ruházatait feltűntető csoport képek, végül pedig egy sereg nagyrédekű nyomtatvány.

A közp teremben a vörös sapkások szolnoki rohamának képe ragadja meg figyelmünket. Nyolcszáz lépésről indultak a vitéz fiúk a világtörténelemben csaknem egyedül álló rohamra. Nyolcszáz lépésről támadták meg a kartácsra töltött osztrák ágyukat, A csata után Damjanich azt mondta nekik: megérdemelnék hogy mindnyájukat tisztá tegye de hol lenne akkor az ő 9-ik zászlója! A terem tele van csataképekkel, a magyar dicsőség megszámlálhatlan bizonyítékával, melyeknek értékét emelik az osztrák eredetű képek silány tárgyakkal. Miután ütközetet vajmi keveset nyertek gyámoltalan ellen-ségeink, kénytelenek voltak egyes jeleneteket megörökíteni, a melyek legalább lehetőek voltak: itt Schlick gróf hever a tábori tűznél, ott egy szét robbant kartács fölött ágaskodik a felszemű vezér lova, itt egy század drago-nyos támad meg és elvesz néhány ágyut csekély számú fedezetéből, ott a vágatva menekülő posta kocsi kiserő két osztrák lövöldöz az üldöző huszárokra. Az osztrák képek általában felvonulásokot, füst által elfödött ellen-ség elleni rohamokat, tábori jeleneteket ábrázolnak, de egy sincs köztük, a mely a szolnoki vagy piskii naphoz hasonló hőstettet, vagy egy branyiszközi csatát örökítene meg.

A terem közepén az oszlopok körül felagatva, számtalan zászló, kard, kasza, puska hirdeti néma tanúsággal a falakat elborító csataképek tárgyainak valóságát.

Különösen ez a terem teszi egy templom benyomását az emberre. A szűz anya lábai alatt a kigyóval, Szent György a sárkány fölött, Isten fia az ördöggel egy képen, ez a gondolat gyökerezik meg agyunkban, ha a magyar dicsőség fényes alakjainak közelében Haynau, Jellachich Windisgrätz, Schlich, Paskievich, Rüdiger és Puchner sötét és kaján vonásait pillantjuk meg. Borzalommal fordítják el a tekintetüket; örök átok sivar emlékeknek elenyészhetlen büntetése.

E teremben van néhány könyv, így a zalathnai vérfürdő képe, melyek oly irtozatosak és annyira meg-bályegzik Magyarországot 1848-iki ellenségeit, hogy az osztrák kormány szükségének tartotta össze vásárlásukat és megsemmisítésüket, minek folytán igen ritkák lettek. Ugyanitt láthatók üveg alatt eredetiben a szabadságharc utolsó kéziratu okmányai: Görgei és Kossuth utolsó levél váltása, Csányi, Bem levelei Kossuthoz.

Valóban ez a kiállítás minden tanulni vágyóra, minden hazafira nézve megbecsülhetlen kincsét képezi az emlékeknek.

(Folyt. köv.)

Levelezés.

Tóvis, 1891. október 29.

Az alsófehérmegyei tanítóegyesület gyulafehérvár-magyarigényi fiókegylete folyó évi őszi közgyűlést október hó 27-én Gyulafehérvárra, a városi ipariskola helyiségében tartotta meg. A fiókkörnek csaknem minden tagja jelen volt. A gyűlés lefolyása következőleg történt:

1. Szőke Sándor m.-kapudi áll. tanító a népiskola 2-ik osztályban a „Jószívű gyermek” című olvasmányt tárgyalta.

2. Schmidt Roza tóvisi áll. tanító ugyan-csak a 2-ik osztályban ismertette az „alanyt és állitmány”-t.

3. Ezenkét gyakorlati tanítás után az ipariskola tanács-teremben vonultunk hol dr. Elekes Viktor köri elnök tarta szép és hangulatteljes meg nyitóját; fájdalommal emlékezett meg korán elhalt kortársunk Péterfy Árpád sylvici áll. tanítóról. — Megnyitóját hangos éljenzés fogadta.

4. A két gyakorlati tanítás zártkörbeni bírálata következett. Többek hozzászólása után az első tanítás „egyszerűen sikerült”-nek s a második pedig „jó sikerült”-nek minősítették.

5. Szabó Ilona m.-igényi tanító bírálta Oszvath Jánosnak „növekedésünkről”, című dolgozatát. Köri gyűlésünk úgy az író, mint bírálóknak jegyző könyvileg köszönetet szavaz.

6. Indítványok:

a. Kiss Elek tóvisi áll. tanító azon indítványa: miszerint ngos. Gáspár János kir. tanácsos tanfelügyelő ut mai 75 éves születési napja alkalmából táviratilag üdvö-zöltség- nagy lelkesedéssel foglaltatott el s a következő távirat küldetett: „Nagyságos Gáspár János kir. tanfel-ügyelő urnak, Nagy Enyeden. 75. éves születése napja alkalmával forró üdvözlét küldi a gy.-fehérvár- m.-igényi fiókkör mai közgyűlése. Vajha még évek során üdvözöl-hesük Magyarországot legelső pädagogussát s a tanítók szerető atyját!

b. Oszvath János indítványa elhatározatott hogy körünk emlékkönyvet készített s abba a köri gyűléseken felolvasott értekezések s a rá vonatkozó bírálatok be-iratnak,

c. Tagok! jelentkezett az alvici áll. isk új tanítója és a gy.-fehérvári óvónő k. a,

d. A jövő gyűlés helyeül Gyulafehérvár lett elfo-gadva következő programmal: 1. két nyilvános tanítás a

gy.-fehérvári
2. Előki me
József értekez
Emlék beszéd
Báresak
nénk a jövőg

— Elj
lai tanár a
nem régieben
és megnyerő
veltségnek ö
kát. Ilyen fr
Gratulálunk.

— Az a
természetudo
f. évi novembe
teremben gyű

— Ausz
chel Samu na
resti régészet
utazik termés
hoszabb időre
tengeri mérfő
Port-Saidbaa.
én kelt levele
gulával és sfi
riut Suezben
biscayi öböl
hart állottak
Október 23-
vöröstengere
hó 10-én S
később hajó
honnan újab
getekre men
ság és tanu
és reménye
tegyen hazá

Nyári d
vén annyit j
gos eső, egy
örmény a ha
tekintett egy
rón, megnéz
földi halandó
legét, hogy
rengeteg táj
rábbi mulasz
hogy az em
nehogy meg

Busan,
bámban s o
igen háladat
mert az em
oda vergődve
belé. Így jár
láimat, midő
rozottabb, m
Ki leh
ves isten he
seregtében; d
nak meglele
hállgattam t
tettette, hog
lemellen lát

Az aje
Sebai,
ható mobilis
áll . . . én
— Jac
gett a vend
hangzókat,
Ez a
mény még
volna. Magy
Mint

gy.-fehérvári ovónó k. a. és Hekseh Ignátz által tartva. 2. Eluői megnyitó. 3. A tanítások bírálata. 4. Altman József értekezése. 5. Az alvinci tanítók könyvbírlata. 6. Emlék beszéd néhai Péterfy Árpád felett. 7. Indítványok. Bárcsak mindnyájan viruló egészségben jelezhetnének a jövőgyűlésen is oly szép számmal;

—s. —k.

VEGYES HIREK.

— **Eljegyzés.** Király Miklós polg. iskolai tanár a napokban jegyezte el polgári iskolánk nem régiben kinevezett, de kiváló műveltségéért és meggyerő, kedves modoráért már is közneveltségnek örvendő, tanítónőjét D é c s e y Mariskát. Ilyen frigytól a boldogság el nem maradhat. Gratulálunk.

— **Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület választmánya** Gyulafehérvárt f. évi november hó 8-án d. u. 4 órakor a város ház tanács-teremben gyűlést tart. az elnökség.

— **Ausztrália felé.** Említettük már, hogy Feni-chel Samu nagyenyedi születésű ifju, ki utoljára a bukaresti régészeti muzeumnál volt alkalmazva, Ausztráliában utazik természettudományi, etnografiai stb. szempontból hosszabb időre. Expedíciója Hamburgból indult el és 4008 tengeri mérföldnyi utazás után október hó 21-én érkezett Port-Saidbaa, suezai csatorna kikötőjébe. A mint f. hó 22-én kelt levelébe írja (mely október 23-án adatott fel a gulával és sfluxxel ékes posta jegyen látható kelet szerinti Suezben s november 1-én érkezett N.-enyedre) a biseayi öbölben és az atlanti tengeren 3 napig tartó vihart állottak ki. különben az utazás elég jól folyt le. Október 23-án folytatták utjukat a suezai csatornán át a vöröstengeren, 29-én már az indiai óceánra uszva folyó hó 10-én Singapóréba (India) érkeznek. Kilenc nappal később hajójuk Jáva szigetén Soera-baya állomást éri el, honnan újabb levél küldését igéri. Innen a molukki szigetekre mennek Bizonyára elismerést érdemlő kitarítás bátorság és tanulás vágya serkenti e fiatal embert, kinek vágyai és reményei abban központosulnak, hogy szolgálatot tegyen hazája tudományos köreinek.

CSARNOK.

A pátrik.

Írta: Szabó Ferencz.

Nyári délután volt, mi e girbe-görbe felföld nyel-vén annyit jelent, hogy megállott a napokig tartó or-zá-gos eső, egy kissé kiborítottalkozott az ég, mint Lukács örmény a három hetes tiszta váltás idején s a nap ki-tekintett egy pillanatra, mint Lukács barátunk a bolt aj-tón, megnézni hogy élnek-e még a vevők, illetőleg a földi halandók, kikre olyan rég nem sugározta áldó me-legét, hogy miatta bemehosodhattak volna, akárcsak a rengeteg fái? S mintha csak kipótolni akarta volna ko-rábbi mulasztását, olyan égető sugárkővetet vetett alá, hogy az emberek ijedve vetették le hátukról a bundát, nehogy megpipesedjenek a kettős hó alatt.

Busan, a régi szép időkre gondolva heverészem szo-bámban s olvastam Lessing „Bölcs Nánán“-ját, mely igen háládatos olvasmány, főleg ilyen szeszélyes időben, mert az ember addig kalkulál, addig böleselkedik, ide-oda vergődve a philosophia tekervényein, hogy elalszik belé. Így jártam én is. Jótórnán le sem hunytam a pil-láimat, midőn ajtómon kopogás hangzott, erősebb, hatá-rozottabb, mint a milyenhez szokva voltam.

Ki lehet? gondoltam magamban, egy pár szi-ves isten hozott-nak épenséggel sem hangzó morgás ki-séretében; de a „szabad“-ot, — bár az itteni viszonyok-nak megfelelően három nyelven is kitudtam ejteni, el-hállgattam boszankodásom közepett. A fal felé fordultam tettette, hogy alszom. Így akartam megmenekülni a kel-lemetlen látogatástól.

Az ajtó felnyílt mégis, valaki belépett.

Sebaj, gondoltam magamban, ugy sinez zsebre rak-ható mobilhám . . . s ha megújja várakozni, majd odább áll . . . én bizony a szentnek sem öbredek még fel!

— Jó napot kívánok! hangzott most a hátam me-gett a vendég rokonszenves hangja, elnyújtva a magán-hangzókat, mint Borszéken szokás.

Ez a régen hallott, álmaimba is beszövdött zenge-mény még a legnélyebb álomból is magamhoz térített volna. Magyar szó, székely dialektus ezen a vidéken!

Mint a nyil pattantam fel fektemből, a látogató felé

fordítva tekintetem, megtudandó, hogy vajjon nem valami álombeli tünekény varázs játszik-e a lelkemmel? Vajjon nem csupán csak az emlékezetemben megmaradt édes viszhang volt ez, mely éjtelny nyerve, keresztül rezg a szívem hurjain, valóban mutatva azt, a mi csak álom, igazó, Káprázatos boduát?

Nem: előttem egy jól megteremt székely legény állott, szép metsz-sű barna arccal, égő sötét szemekkel, rövid kék dolmányban, sujtásos fehér nadrágban, rövid, szaru, vastag talpu csizmákban, melyeknek szárvége zsi-norral volt beszegve, oldalán hatalmas bőrtáskával, kezé-ben kampos végű bottal, zsebéből kilógó rojtos-bojtos pipakészülékkel.

Ép ilyen deli legényeket láttam hajdan a Küküllő, meg az Ott vidéken, a hol annyi jó zamatú bor, vidám tüzesítő dal terem s a hol annyi lány-szív dobban fel édes gerjedelemben, hogy szinte megüzesül tőlük a le-vegő. De hát nem is esoda: a hol ilyen deli legények huzakodnak fel, ott bizony elegendő oka van a leány-szívnek a dobogásra.

Ha a viccsin látogatott volna meg, sem örültem volna annyira, mint ennek az egyszerű embernek. Örö-mönben megölelgettem, megcsókoltattam, mintha édes testvérem lett volna; mi fölött úgy elbámult, hogy még a száját is nyitva felejté. Mert hat nagy utat tett meg, de ilyen testvérei fogadtatásra sehohsem talált.

— Ne csodálkozzék földi — szólék hozzá, még mindig szorongatva a kezét — hisz én is erdélyrészi vagyok.

— Szép — válaszolt az én göbém felemásan, ki-bóntakozni igyekezve karjamból. Jó messze vetődött az ur is.

— Bizony messze — hagytam helybe, csaknem le-hűtve a patri hidegsége által, mivel nem vártam mást, mint, hogy kijelentésem után a nyakamba borul s visszad-adjá az előbb kapott atyafiságos esőköt felét. De a bizony nem tevő. E helyett elé rántotta az oldalán levő táskát s valami finom papírba csavart dolgot vett ki.

— Nem meztöztatik eszajátogat vásárlni? kérdő szá-pora üzleti hangon, mely egész ellentétben állott korábbi lassu monotonjával s mialatt kibontotta csillogó eszközeit még az alakja is megváltozott; egész legörbült deli maga-tartásából.

Mióta nevezik a székely eszceignak az erőszközt? kérdém magamban, fájlalman gondolva a szász népre, mely nem elég, hogy a külföldön kigyót-békát kiált a jó s balsoiban osztalyos honfitásaira, hanem még az Árpá-dok híven megörzött zamatos nyelvét is megmételjezi.

— Tessék vásárlni, olesón adom . . . kitünő ceig, a milyent csak Erdélyben tudnak csinálni . . . massziv portéka, végig nyitolva valamennyi . . . valódi nikk-el-észűt.

— Melyik gyárból való? kérdém kíváncsian, mert hát tudom szerint a székely igen kitünő szövetet állít elő, a faiparhoz is ért, borvize, sajja, turója megbecsül-hetlen; de hogy a fémiparhoz is értene, erről nem volt tudomásom.

— Berndorfból — válaszolt a legény, félvállról nézve reám, ki erdélyinek mondom magam s mégsem tudom hogy hol álliják elő a legkitünőbb erőszközt a kerek világon.

— Berndorfból? kérdém meglepetve, Csudálatos furesán hangzik ez a név. Hol fekszik? sohasem hallot-tam felőle.

— Nem-e? Ne mondja! Ott van Brassó mellett . . . szász- meg székely telep.

— Az egész világ ismeri már . . . még a kül-földre is kihordják a készítményét,

— Lehet — választoltam szinte pironkodva, hogy még a szülőföldem geographiáját sem ismerem. Nem so-kat időztem azon a vidéken . . . aztán az ember feje nem káptalan, hogy minden falu nevét megörizze.

— Igaz a . . . Valami 300 tucatot hoztam magam-mal s mind eladtam vagy 30 kivételével . . . ez is elkelt volna, de nem igen tudok az itteni nép fanyelvén be-szélteni . . . Tessék vásárlni . . . kitünő nick-el . . . nem bánja meg.

— „Hát hogy árulja? kérdém, noha nem igen volt vevő szándékom, mert hát mit csináltam volna egy tucat kössel, mikor még egynek is kevés tennivalój akadt.

— Tízennégy pöngő . . . nagyon jutányos ár . . . utolsó ár, mert tesszik tudni, mi nem vagyunk zsidók . . . székely ember nem szereti a sok beszédet, ép azért vé-gén szokta kezdeni az alkut . . . Itt van egy tucat, tes-sék . . . megfog áldani érte. Ezzel a kibontott, csillogó eszköztököt lerakta asztalomra.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A nagyenyedi gyümölcsészeti egyesület.

Október havi választmányi ülésén határozatba ment az egyesület alapszabályainak oly értelmű módosítása, hogy

azon tagok, kik 12 évi rendes tagdíjat fizettek, az egy-let örökös tagjainak tekintessenek, a rendes tagok jogait élvezzék és a további tagdíj fizetésektől felmentessenek minthogy az egyesület 1891-ben alakult több tagra nézve az 1892 évi lesz az utolsó tagdíjat fizető év; azoknak kik kevesebb tagdíjat fizettek, szinten megengedtetik a tagdíjnak 12 ftra egyszerre kiegyenlítése, a kik pedig eddig tagok nem voltak 10 ftrt egyidejű befizetésével valthatják meg állandó tagdíj fizetési kötelezettségüket. Ezen kedvezmények nyújtását az egyesület anyagi virágzása engedi meg, minthogy a folyó évtől kezdve nagyobb mervű oltovány eladások voltak eszközölhetők, s a föld-mívelési miniszter ur is 100 ftrt évi segélyt adományozott; mi jövőre is várható.

Együttal figyelemztetjük olvasóinkat arra, hogy az egyesület kertjéből Batul, Pönyik, Gyógyi, Fehér téli calvil londoni pepin, kanadai renet, Teli arany parmen, Francia arany renet, Ripston pepin és Herbert renet alma, va-lamint St. Germain d'hiver, Hardenpont és Doyeune d'Alencou körte oltoványokat 35 krért, alma és körte alanyt 1/2—2 krért lehet kapni, valamint oltó galyakat is.

* **Lehet-e marhaállomány nélkül gazdálkodni?** Ezen több oldalról fölvetett kérdésre az a válasz, hogy igenis lehet, vagyis hogy „technikai arag“ en-nek semmi sem áll utabban, de esztelenység volna arra csak gondolni is, olyan gazdaságot folytatni ott, a hol a körülmények a gazdát reá nem kényszerítik. Hol vegye a nép húst, a tejet, a vaját, a gyapjút, a bőrtöket? Mit csináljunk a szalmával stb. stb.

De lehetnek és vannak is esetek, a hol a „birtok-kok egyes részein celszerű úgy gazdálkodni, mint a hogy gazdálkodnánk, ha nem volna állataállományunk és ezen esetek a következők:

1. Ha egyes táblák oly távol esnek, hogy az istál-lótrágya kihordása aránytalanul sokba kerül, vagy ha in-tensiv gazdálkodásnál nincs elegendő istállótrágya.

Ilyenkör valószínűleg jobb eredményeket fogunk el-érni, ha a közlebb fekvő parcellákat jó erősen magtrá-gyázunk istállótrágyával s itt kevesebb műtrágyát hasz-nálunk, a távolabb esőket pedig mesterséges trágyane-mekkel kezeljük, mintha az istállótrágyát széthordjuk az egész területre.

2. Ha nagyon könnyű, homokos talajról van szó.

Az ilyen talaj nem hálálja meg kellő mértékben az istállótrágyát, nem használja jól ki. Gyakran évek multán is ott lehet találni, mintegy s z e n e s e d e t t á l l a-p c t b a n .

(Ezen helyes megfigyelésnek Stieffen, a mint mond-ja, nem ismeri az okát. Véleményem szerint a trágya itynemű elváltozása csak a homoktalajban bekövetkező gyors kiszáradástól származik. A szerves anyagok csak nedves állapotban bomlanak fel gyorsan. A kiszáradás egyenesen conserválólag hat.

3. Ha humusban túlságosan gazdag fekete, vagy éppen tőzgeföldet kell művelni.

Ilyen talajokra állati trágyát vinni rendszeren nem-csak fölösleges, hanem sokszor ártalmas is, mert ezzel csak növelnek az ugyanis túlságos humusmenüiségét és még lazábbá tennék a földet.

Nézzük meg mindennekelőtt, hogyan t r á g y á z-z u k a k ö n n y u, homokos földeket. A phosphorsav bevitel nem okoz nehézséget. Használhatjuk a super-phospha okat vagy a Thomassalakat. Hogy melyiket a kettő közül, azt főleg az illető talajok m é s z t a r t a l-m á t ó l (szén-savas mész) tenném függővé. Ha a talaj ez utóbbiban gazdag, ha hígított sóssavval vagy ecetsav-val (erős ecettel) leötvete p e z s g é s t vesszük észre, akkor a talajban elég szén-savas mész van, és ilyenkor celszerű lesz a superphosphatok alkalmazása.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

HIRDETÉSEK

Hamisított fekete selyem. Egessük el azon selyemmintát, melyből venni szándékszunk, s a netaláni hamisítá-sról azonnal meggyőződhetünk. A valódi tisztán festett selyem összekonrodik eláztatás s világosbarna színű hamut hagy hátra. Míg a hamisított selyem (könnyen szíros lesz és török) lassan ég és a keresztiszálak kesőre hamvadnak el, (ha nagyon sok szíros anyag nehezíti) és sötétbarná hamut hagy hátra, míg a valódi selyem konrodik és nem facsarodik, ha a valódi selyem ham-vát összenyomjuk szerteszál, még a hamisított nem. A HENNE-BERG féle es. és kir. udvari szállító, selyemgyár raktár ZÜRICH-BEN, szívesen küld az ő selyemzövet mustrából mintéknek és szállit egyes és nagyobb darabokat bér és vámmentve a házhoz. Levelekre 10 kros bélyeg.

Nöttek **praktikus gazdatiszt, ki az oláh nyelvet bírja, jó irással bír, alkal-mazást nyer újévtől kezdve. BARCSAI MIKLÓS földbirtokosnál, Tartarián. 1—4**

Hirdetmény.

Alólirt hatóság ezennel közhírré teszi, miszerint a Nagy-Enyed város közönsége tulajdonait képező 3 lisztelő malom és a belső piaci vásárvám folyó évi november hó 18-án d. e. 10 órakor a városházánál tartandó nyilvános szó és írásbeli árverezésen, 1892. évi január 1-től 1894. évi December hó 31-ig terjedő időre hason bérbe adja.

Kikiáltási ár:
 az alsó malomra 1888 frt.
 a közbelső malomra 3000 „
 a felső malomra 1400 „
 a piaci vámra 2600 „
 bántat pénzül a kikiáltási ár 10%-a.

Az árverezési feltételek a tanács irodában megtekinthetők.

A városi tanácstól.
 Nagy-Enyeden, 1891 November 7-én.

Kovács Gyula
 polgármester.

1—2

Sz. 4576—1891.

f. sz. b,

Pályázati hirdetmény.

Jogerős ítélet folytán üresedésbe jött Székács-Prezskáka, Pókafalva, Oláh-Bogáth és Kis-Ludas községekből alakult székácsprezskáka körjegyzői állásra, mely 500 frt fizetés, 70 frt irodaátalány, 16 frt körjegyzői irodafűtés és világítás díj, 56 frt lakbér javadalmazással van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívtnak azok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §. szab-

ványainak megfelelően felszerelt folyamodványukat f. évi December hó 9-eig hozzám adják be.

A választás f. évi December 10-én d. e. 10 órakor Pókafalván a körjegyzőség ideiglenes székhelyén a körjegyzői irodában fog megtartatni.

A kisenyedi járás főszolgabírájától.

Konczka 1891. évi november 5-én.

Rácz Farkas,
 főszolgabíró

Sz. 1031—891.
 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a n-szebeni földhitelintézet végrehajtónak Margineanu Niculae I. Petru s társa végrehajtást szenvedők elleni 57 frt s járulékaik iránti végrehajtási ügyében a n-esergedi 94. sz. tjkben A § 1 r. 90. 92/4. hrsz. 177 frt., 3 r. 578. hrsz. 56 frt., 4 r. 819. hrsz. 14 frt., 5 r. 2095- hrsz. 61 frt., 6 r. 2311. hrsz. 24 frt., 7 r. 3067. hrsz. 12 frt., 8 r. 3070. hrsz. 26 frt., 9 r. 3090. hrsz. 14 frt., 10 r. 3093. hrsz. 4 frt., 11 r. 4096. hrsz. 169 frt., 12 r. 4950. hrsz. 34 frt., 13 r. 5177. hrsz. 2 frt., a n-esergedi 103. sz. tjkben A § 6. r. 793/1. hrsz. 58 frt., 8 r. 994. hrsz. 63 frt., 13 r. 2049. hrsz. 30 frt., 16 r. 2276. hrsz. 15 frt., 17 r. 2364. hrsz. 57 frt., 25 r. 3723. hrsz. 14 frt., 28 r. 4042. hrsz. 63 frt., 33 r. 4502. hrsz. 31 frt., 38 r. 378 a/136/1. hrsz. 14 frt., 39 r. 3065/2. 3066/2. 3069/2. hrsz. 23 frt., 40 r. 3087/2. hrsz. 4 frt., 41 r. 3690/119/1. hrsz. 16 frt., 43 r. 3247/1. hrsz. 34 frt., 44 r. 4322/2. 4323/2. hrsz. 56 frt., 45 r. 4470/2. 4471/2. 4472/2. hrsz. 56 frt., 46 r. 662/1. 663. hrsz. 34 frt. és a 47. r. 3740. 3741/1. hrsz. a foglalt ingatlanra 69 frt megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1891. évi december hó 10 -ik napjának d. e. 9 órakor N-Cserged községében meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozik kötelesek az ingatlanok 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-e. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított oradékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. e. 170 §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi. hatóságtól

Balázsfalván, 1891. augusztus hó 17-ik napján

A kivonat hiteléül

KÖRÖS ENDRE,
 kir. jbró, tkvi. kiadó.

Megjelent új könyvek

kaphatók

Wokál János

könyvkereskedésben, Nagyenyeden.

Obstructio és Cloture

Irta Csorba Ferencz. Ár 20 kr.

Néhány őszinte szó a decentralisatio és államosításról.

Irta Expertus. Ár 40 kr.

Az alföldi munkás mozgalom

Irta dr. Gaál Jenő. Ár 40 kr.

Petőfi Sándor összes költeményei

Életrajzzal ellátta Jókai Mór, első füzet. Ár 30 kr.

Minden poklokon keresztül

történeti regény, irta Jókai Mór, második kiadás. Ár 1 frt 50 kr.

Asszonyt kísér, Istent kísért

regény, irta Jókai Mór, második kiadás. Ár 1 frt.

Páter Péter

regény, irta Jókai Mór, második kiadás. Ár 1 frt.

Egy játékos, a ki nyer

regény, irta Jókai Mór, második kiadás. Ár 1 frt.

Az osztrák-magyar monarchia irásiban és képben.

Magyarország II. kötete. Ár 6 frt 50 kr.

Verne Gyula, Névtelen család.

Franciaából fordította Huszár Imre, 80 képpel. Ár 2 frt 50 kr.

Morvaországból. Liliom hervadás,

rajzok és elbeszélések. Irta Kontur Béla. Ár 1 frt 10 kr.

Jozsua

regény a bibliai korból. Irta Ebers György, fordította dr. Battaszéki Lajos. Ár 1 frt 60 kr.

A kisednevelés és módszertan kézikönyve.

Óvó-, képző intézetek, szülők és gyermek menedékházak számára. Irta Szerdahelyi Adolf, második kiadás. Ár 1 frt 20 kr.

Birói ügyviteli szabályok.

Igazságügyminiszteri rendelet a joggyakorlatok stb kiképzése tárgyában. Ár 40 kr.

A bölcsészeti jogtudomány történelme,

irta dr. Werner Rezső, harmadik javított kiadás. Ár 1 frt 50 kr.

A végrehajtási törvény (1881. LX. t.-cz.) magyarázata,

irta dr. Imling Konrád, második javított és bővített kiadás. Ár 4 frt 50 kr.

Egyetemes európai jogtörténet a középkor kezdetétől a francia forradalomig

irta Hajnik Imre, harmadik javított kiadás. Ár 4 frt.

A Rudolf és Stefánia tavakhoz Teleki Sámuel gróf felfedező útja Kelet-Afrika egyenlítői vidékein,

leírta kísérfője Höhnel Lajos, egy füzet ára 30 kr.

Szeged népe, Szeged vidéke népköltészete,

gyűjtötte Kálmány Lajos III. kötet. Ár 2 frt.

A száraz építézet elemei.

Gazdák, építézetek és gazdasági tiszteletkés hallgatói számára. Irta Mika Károly 130 ábrával. Ár 50 kr.

A kjs gyümölcstermelő,

irta Pali bácsi. 32 ábrával. Ár 50 kr.

Világtörténelem a tisztképző tanfolyam II. évfolyama számára.

II. rész középkor, irta Székely József. Ár 1 frt 15 kr.

A magas kormány 82,502. III. 1888. számú rendeletével ajánlva!

A nagymélt. belügyminiszterium által szabályrendeletileg előirt

Tűzoltószerek,

szabadalmazott központi szelepszáró kengyeles és más szerkezetű tüzi fecskendők, magyar egységes csavarral ellátva, mindennemű tömlők, teljes tűzoltói felszerelések, községek, tűzoltóságok, gazdaságok és gyárak részére, a legkiválóbb minőségben, jótállás mellett jutányos áron kaphatók.

TARNÓCZY tűzoltószere- és gépgyár-
 részvény-társaságnál

BUDAPESTEN.

Gyár: Külső Váci-ut 1527. sz. || Mintatelep Váci-körut 78. sz.

Az 1891-iki aradi kiállításon rendezett nyilvános versenyen a legnagyobb I. díjjal: állami ezüst érem és díszoklevéllel kitüntetve!

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az 26—34

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja hiteles forrásokból származó értesüléseink gyorsasága, alapossága és sokasága, rovataink változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „EGYETÉRTÉS”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérdekesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „EGYETÉRTÉS” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „EGYETÉRTÉS” kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő s iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „EGYETÉRTÉS”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában, annyi regény olvasmányt ad mint egy lap sem. Két, három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról fordításban kapnak az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „EGYETÉRTÉS” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy héti ingyen és bérmentve küld.

Szerk
 Na
 A KIAD
 lap sze
 közlem
 Kiad
 Wokál J
 az előfiz
 bérment
 Kéziratok

Amint n
 rabban be
 gelek és a
 mozdul a tár
 mat és jóság
 zött első sor
 sorsa érdekel
 rosház gyűlés
 gyűhelyeken
 pártokra szak
 nitik az eddi
 esillapulnak
 kelnek a leg
 verseny nem
 keserűséget
 egymással sz
 rit fel, mege
 vedők szívét
 fakasztja fel.

A köze
 inkább a ne
 zánkban is.
 mesebb gon
 legtöbb szeg
 kis tanuló g
 ez a gond
 tani a segél
 segítyes me
 segítyezők
 nyokkal, jól
 felkutatására
 ságot, nagy
 Hölgye
 nyes melege
 és oszlatja

Abudban

Jánk Á
 faluban (1822
 minális bíró
 A Janc
 tóltag — a I
 vevéseért ny
 A zalat
 többnyire ed
 rakva elhordó
 Ezen ké
 sebbek is, a
 tak, lovakon
 Halmagyjak,
 rakva elvittél
 Ilyen ü
 Abrahamnak
 többször beja
 dön sak miv
 ségbeliek elő
 Egy a
 pedig: